

Évközi 9. vasárnap

Róm 3,21-28

Kegyelme jóvoltából ingyen történik a megigazulás

²¹Most azonban az Isten előtti megigazulás a törvénytől függetlenül lett nyilvánvalóvá, amint a törvény és a próféták is tanúsítják: ²²az az Isten előtti megigazulás, amely a Jézus Krisztusban való hitből ered, és amely minden hívőnek szól. Ebben nincs különbség. ²³Mert mindnyájan vétkeztek, és nélkülözik az Isten dicsőségét. ²⁴Megigazulásukat azonban ingyen kapják, Isten kegyelmének erejéből, Jézus Krisztus megváltása árán. ²⁵Őt adta oda Isten véres engesztelő áldozatul a hitben, hogy kimutassa igazságosságát. Isten végtelen türelmében elnézte a korábban elkövetett vétkeket, ²⁶hogy igazságosságát most kimutassa. Mert amint ő igaz, úgy akar igazá tenni mindenkit, aki Jézusban hisz. ²⁷Hol marad tehát dicsévedés? Szétfoszlott. Mely törvény alapján? Vajon a tettek törvénye alapján? ²⁸Nem, hanem a hit törvénye szerint. Mi azt valljuk, hogy az ember a hit által válik igazzá, a törvény szerinti tettektől függetlenül.

A bűn és büntetés koncepciója az Ószövetségben igen erős. Az a meggyőződés, hogy Isten megtorolja a bűnöket számos esetben olvasható a Bibliában, és az erkölcsi rend helyreállításának szükségéből fakad. Úgy vélik ugyanis, hogy a bűn egy másfajta életet valósít meg a földön, mint amit Isten az embernek szánt. A bűn rontja meg az emberek közötti kapcsolatot, sőt az Isten és az ember közötti kapcsolatot is. A bűn helyes meghatározásában segít a törvény. A mózesi törvény alkalmazását a vallási bíróságok döntései aktualizálták. Az ilyen döntéseket pedig úgy értelmezték, mint az Isten igazságosságának helyreállítására tett kísérleteket. Ennek a módszernek a hatékonyságáról Pál nem volt meggyőződve. Sokkoló élménye lehetett, amikor maga is ezen bíróságok segítőjeként halálos ítélethez segítette István diakónust. István halálos ítéletével nem lett kevesebb a világban a bűn. A halálos ítélet, valószínű még Pál véleménye szerint sem hozta meg István számára az isteni megigazulást. Talán ez a sokkoló élmény segítette hozzá Krisztus megváltásának megértéséhez. Szembesülnie kellett, hogy az ő módszere a halál és a gyűlölet keltése, Isten Jézus Krisztus által gyakorolt módszere pedig a szeretet és a megbocsátás áldozata. Isten szeretetének nagyságát felismerő hívő sokkal inkább megtisztul, mint a félelemben élő ember. A félelem elrettent, de gyökerében nem orvo-

solja a bűnös szándékot, talán egy ideig visszatart, de nem tesz igazgá. Isten szeretetének megértése viszont segíti a megtérés folyamatát.

Pál felismeri, hogy titkos lelki folyamatról van szó, amelyet Szent Ágoston a kegyelemtanában fejtett ki. Pál kijelentésének és Ágoston kegyelemtanának is az a lényege, hogy Isten ingyen adja a megbocsátást, nem pedig érdemeink vagy vezeklésünk alapján. A Jézus Krisztusban való hit az a kegyelem, amely a bűneink belátása alapján megtisztít bennünket, olyannyira, hogy sem a megtorlás félelemével nem köt többé bűneinkhez, sem az örökös lelkiismeret-furdalással nem köt gúzsba, hanem szabaddá tesz.

A krisztusi szabadság nem azonos az emberi jogok szabadságkoncepciójával. A krisztusi szabadság felelős hitbeli döntés következménye és egy megváltozott emberi magatartáshoz vezet. A társadalmi szabadság viszont önmagában nem eredményezi a bűnök belátását, hanem az önkorlátozás határait lazítja fel. Már a másik ember érdeke sem fontos, csak a saját szabadságom. Ez nem a megigazult ember szabadságfogalma. A megigazult ember szabadsága feladatot jelent és önkéntes erénygyakorlatot. Ez a szabad döntés Isten titkos kegyelmi hatásának következménye, és nem a korlátozás nélküli szabadság eredménye.